



BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

Broj: 09-1-28-152-G /18
Sarajevo, 01.07.2021. god.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 06-07-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	- 02 -	2420	19

DOM NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

JP ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE D.D. SARAJEVO

JP ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNE D.D. MOSTAR

Predmet: Energetska zajednica – Obrazloženi zahtjev u vezi sa postupkom ECS-5/17
- dostavlja se -

Kao što je poznato, protiv Bosne i Hercegovine je pokrenut postupak ECS-5/17, koji se prevashodno odnosi na nepoštovanje člana 26. Direktive 2009/72/EZ o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije.

U skladu sa članom 91. Ugovora o Energetskoj zajednici, Sekretarijat Energetske zajednice je dostavio Obrazloženi zahtjev (ECS-5/17) na odlučivanje Ministarskom savjetu Energetske zajednice, koji bi trebalo da se održi krajem 2021. godine. Ovim dokumentom je naglašeno da su operatori distributivnog sistema u Federaciji Bosne i Hercegovine još uvijek pravno i funkcionalno povezani sa djelatnostima snabdijevanja i proizvodnje, odnosno da programi usklađenosti nisu uspostavljeni.

Uzimajući u obzir navedeno, u prilogu dostavljamo prevod Obrazloženog zahtjeva, čime naglašavamo neophodnost usvajanja dokumenta Programa restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao korak ka rješavanju predmetnog spora.

S poštovanjem,

Pomoćnik ministra

Dr Admir Softić

Prilog: kao u tekstu (22 stranice)

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone +43 (0)1 535 2222
Email contact@energy-community.org
Web www.energy-community.org

Vienna, 27 May 2021
ECS-5/17O27-05-2021

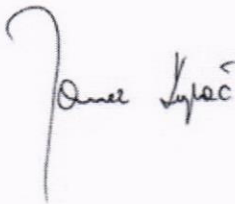
RE: Slučaj ECS-5/17; Obrazloženi zahtjev

Poštovano Predsjedništvo Energetske zajednice,

Poštovana Potpredsjedništvo Energetske zajednice,

U prilogu se nalazi Obrazloženi zahtjev u vezi sa slučajem ECS-5/17. Primite, ekselencije, izraze mog najvećeg poštovanja.

S poštovanjem,



Janez Kopač
Direktor

**NJ.E. Gđa. ZORANA MIHAJLOVIĆ
MINISTRICA RUDARSTVA I ENERGETIKE
REPUBLIKE SRBIJE**

**NJ.E. G. YURII VITRENKO
PRVI ZAMJENIK MINISTRA ENERGETIKE UKRAJINE**

**NJ.E. Gđa. KADRI SIMSON
POVJERENIK ZA ENERGETIKU
EVROPSKE KOMISIJE**

1

Bank	Raiffeisenlandesbank
I AN	AT953200000015102825
BIC	RLNWATWW

MINISTARSKOM VIJEĆU ENERGETSKE ZAJEDNICE
koju predstavljaju Predsjedništvo i Potpredsjedništvo Energetske zajednice

OBRAZLOŽENI ZAHTJEV

U slučaju ECS-5/17

Podneseno na osnovu člana 90. Ugovora o osnivanju Energetske zajednice („Ugovor“) i članova 15. i 29. Proceduralnog zakona br. 2015/04 / MC-EnC Ministarskog vijeća Energetske zajednice od 16. oktobra 2015. o pravilima Postupak za rješavanje sporova prema Ugovoru,¹

SEKRETARIJAT ENERGETSKE ZAJEDNICE

protiv

BOSNE I HERCEGOVINE

tražeći odluku od Ministarskog vijeća da Bosna i Hercegovina,
zbog propusta da zakonski i funkcionalno odvoji distribucijske djelatnosti od proizvodnje i opskrbe u Federaciji Bosne i Hercegovine i u Republici Srpskoj, Bosna i Hercegovina ne ispunjava obvezu provođenja člana 26. stava 1., 2. i 3. Direktive 2009/72 / EZ,

Sekretarijat Energetske zajednice ima čast podnijeti sljedeći obrazloženi zahtjev Ministarskom vijeću.

I. Relevantne činjenice

- (1) Organizacija energetskeg sektora Bosne i Hercegovine određena je ustavnim ustrojem zemlje. Dok se radom sistema za prijenos električne energije, veleprodajom i prekograničnom trgovinom upravlja na državnom nivou za cijelo područje Bosne i Hercegovine, dva entiteta, Republika Srpska i Federacija Bosne i Hercegovine, nadležni su za proizvodnju, distribuciju i opskrbu električnom energijom krajnjim potrošačima u njihovoj nadležnosti.

¹ Proceduralni akt br. 2015/04/MC-EnC od 16.10.2015.

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

1. Federacija Bosne i Hercegovine
- (2) Elektroenergetski sektor u Federaciji Bosne i Hercegovine uređen je Zakonom o električnoj energiji iz 2013. godine.²
- (3) Član 46. Zakona o električnoj energiji zahtijeva pravno i funkcionalno razdvajanje operatora distribucijskog sistema električne energije, primjenjivo njegovim stupanjem na snagu 5. septembra 2013.³ Zakon o električnoj energiji ne uključuje obavezu usvajanja programa usklađenosti i / ili imenovanja službenika za usklađenost kako je utvrđeno članom 26. stavom 2. tačkom (d) Direktive 2009/72/EZ niti zahtijeva uspostavljanje zasebnog brendiranja i komunikacijskog identiteta operatora distribucijskog sistema, kako je predviđeno članom 26. stavom 3. Direktive 2009/72 / EZ.
- (4) Član 114. Zakona o električnoj energiji zahtijeva izradu Programa za restrukturiranje elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je Vlada usvojila 6. marta 2014. Program predviđa postepeno funkcionalno i konačno pravno razdvajanje operatora distribucijskog sistema.⁴ Međutim, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nikada nije usvojio Program. To je potvrđeno u odgovoru na uvodno pismo.⁵
- (5) Dana 16. decembra 2019. godine, Ministarstvo energetike, rudarstva i industrije Federacije Bosne i Hercegovine podnijelo je Sekretarijatu i Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine novi nacrt Programa za restrukturiranje elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je predviđao postepeno funkcionalno i konačno pravno razdvajanje vertikalno integriranih elektroenergetskih kompanija *Elektroprivreda BiH dd Sarajevo*⁶ and *Elektroprivreda HZHB d.d Mostar*.
- (6) U decembru 2019. godine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine poslala je Program na odobrenje Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine. U januaru 2020. Zastupnički dom - donji dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine dao je saglasnost na program koji je uslovljen da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine izmijeni rokove za njegovu provedbu. Međutim, Program nije odobrio Dom naroda - gornji dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. U novembru 2020. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine uputilo je pitanje Domu naroda o namjeri da odobri Program, ali nije dobilo odgovor.
- (7) Čak i ako bude usvojen, Program bi samo predstavljao plan za restrukturiranje energetskog sektora, uključujući vremenski okvir za razdvajanje operatora distribucijskog sistema Federacije u Bosni i Hercegovini koji će biti završen 36 mjeseci nakon usvajanja Programa.

² *Supra note 9.*

³ Zakon o električnoj energiji, Službeni list Federacije BiH br. 66/13, 94/15 i 54/19.

⁴ , Službeni list, broj 20/14.

⁵ ANEKS 2. Odgovor na uvodno pismo od 22. februara 2018. Prema informacijama navedenim u odgovoru, rokovi Vladinog prijedloga već su zastarjeli zbog dugotrajnog nedostatka odobrenja Parlamenta.

⁶ *Javno Preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo*; www.epbih.ba

Bank	Raiffeisenlandesbank
IBAN	AT95320000015102825
BIC	RLNWATWW

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

- (8) Kao što će se pokazati u nastavku, dva operatora distribucijskog sustava aktivna u Federaciji Bosne i Hercegovine, *Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo* i *Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar*,⁷ još uvijek su pravno i funkcionalno povezani s djelatnostima opskrbe i proizvodnje. Programi usklađenosti i / ili službenici nisu uspostavljeni.

Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo

- (9) *Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo* je javno poduzeće registrirano kao dioničko društvo. 90,37% kapitala u vlasništvu je Federacije Bosne i Hercegovine, 9,63% manjinskih dioničara.⁸ Struktura upravljanja kompanijom uključuje glavnu skupštinu koja se sastoji od predstavnika dioničara, Nadzornog odbora, Uprave⁹ i Odbora za reviziju. Nadzorni odbor sastoji se od sedam članova koje imenuje i razrješava Glavna skupština.¹⁰
- (10) *Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo* je matično poduzeće u koncernu EPBIH, koje uključuje nekoliko tvrtki aktivnih u sektorima rudarstva i proizvodnje opreme.¹¹ Međutim, ne postoje zasebne tvrtke za distribuciju, proizvodnju i opskrbu električnom energijom. Umjesto toga, aktivnosti proizvodnje,¹² distribucije¹³ i opskrbe¹⁴ na temelju licenci *izdatih Elektroprivredi BiH d.d. Sarajevo* obavlja ova tvrtka i organizirana je u jedinice (nazvane 'Direkcije') pod zajedničkim upravljanjem.
- Distribucija i opskrba električnom energijom organizirana je u pet regionalnih poddjela - i to: Elektro distribucija Sarajevo, Elektro distribucija Tuzla, Elektro distribucija Zenica, Elektro distribucija Bihać i Elektro distribucija Mostar - svi dijelovi Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo, bez odvojenih pravnih identiteta.

⁷ Javno Preduzeće Elektroprivreda Hrvatske Zajednice Herceg Bosne d.d. Mostar; www.eiphzb.ba.

⁸ Cf. www.epbih.ba – o kompaniji - opće informacije.

⁹ Upravu čine g. Admir Anđelić (generalni direktor), g. Samir Selimović (izvršni direktor za proizvodnju), g. Elvir Lojić (izvršni direktor za distribuciju), g. Zlatan Planinčić (izvršni direktor za opskrbu i trgovinu), g. Muhamed Kozadra (v.d. izvršnog direktora za ekonomske operacije), gđa Ružica Burić (izvršna direktorica za pravne poslove i ljudske resurse) i g. Senad Salkić (izvršni direktor za kapitalna ulaganja); usp. www.epbih.ba - o kompaniji - opće informacije - organizacija.

¹⁰ Članovi nadzornog odbora su: g. Izet Žigić (predsjednik nadzornog odbora), g. Milenko Obad, g. Selvedin Subašić, g. Muhidin Zametica, g. Safet Isić, g. Vanja Bajrami i g. Hasen Mašović. Članovi Odbora za reviziju su: g. Almira Zulić-Burek, gđa Fikreta Bešović i g. Haris Jahić. Članovi Odbora za reviziju imenovani su na 62. sastanku Generalne skupštine 28. maja 2020. na razdoblje od četiri godine od datuma imenovanja; usp. www.epbih.ba - o kompaniji - opće informacije - organizacija; cf. www.epbih.ba – o kompaniji - opće informacije - organizacija.

¹¹ Koncern EPBIH, kao oblik saradnje kompanija, uspostavljen je u novembru 2009. godine, potpisivanjem sporazuma o vođenju poslovanja između Elektroprivrede BiH d.d. - Sarajevo i njegove podružnice - sedam rudnika ugljena, zajedno s bivšim neelektričnim komunalnim preduzećima JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

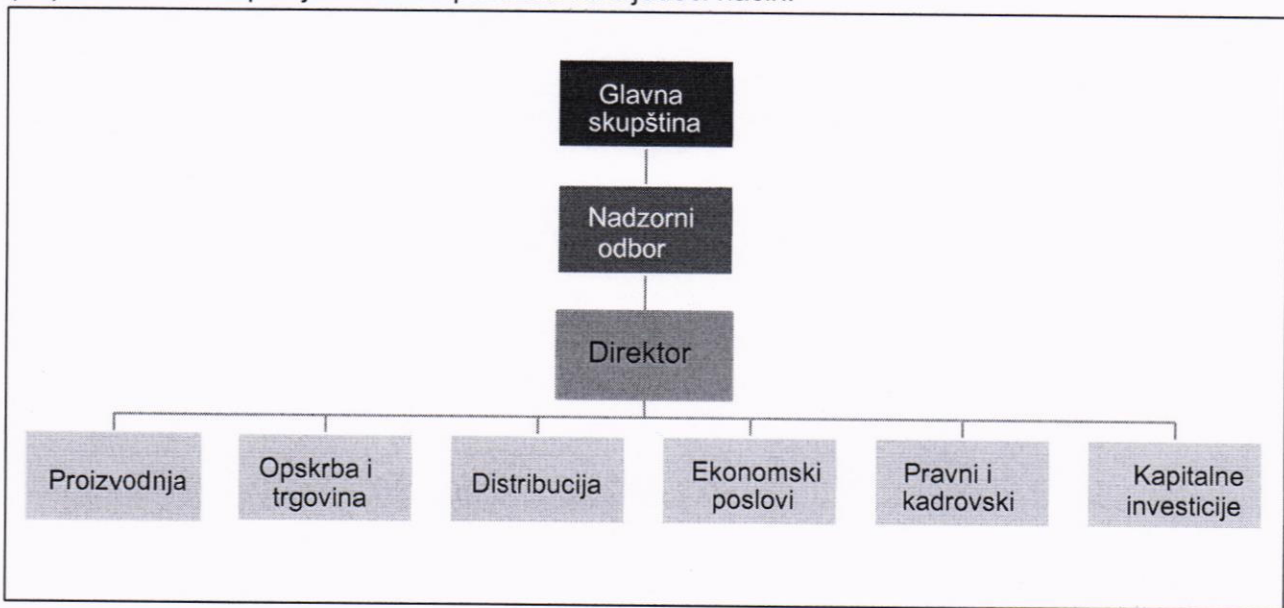
¹² Licenca za proizvodnju 06-03-734 / 32/12 izdata od strane Regulatorne komisije za energetiku u Federaciji Bosne i Hercegovine (FERK) za period važenja 01.01.2013-31.12.2022.

¹³ Dozvola za distribuciju br. 06-03-735 / 34/12 koju je izdao FERK za razdoblje važenja 01.01.2013-31.12.2027.

¹⁴ Licenca za opskrbu br. 06-03-755 / 143/16 izdana od strane FERK-a za razdoblje važenja od 01.01.2017.-31.12.2021.

- Proizvodnju obavljaju dvije termoelektrane, TE Kakanj i TE Tuzla, kao i tri veće hidroelektrane (HE Jablanica, HE Grabovica i HE Salakovac), te nekoliko manjih hidroelektrana.¹⁴

(11) Struktura kompanije može se prikazati na sljedeći način:¹⁵



Slika 1: Struktura preduzeća *Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo*

Elektroprivreda HZHB d.d Mostar

(12) *Elektroprivreda HZHB d.d Mostar* registrirana je kao dioničko društvo.¹⁶ 90% njezinog kapitala u vlasništvu je Federacije Bosne i Hercegovine, 10% u vlasništvu investicijskih fondova, banaka i drugih pravnih i fizičkih osoba.¹⁷ Struktura upravljanja tvrtkom uključuje Glavnu skupštinu koja se sastoji od predstavnika dioničara, Nadzornog odbora, Uprave¹⁸ i Odbora za reviziju. Nadzorni odbor sastoji se od šest članova i predsjednika koje imenuje i razrješava glavna skupština.¹⁹

(13)

¹⁴ www.epbih.ba/eng/page/subsidiaries#distribution.

¹⁵ Cf. <https://www.epbih.ba/eng/page/organization-of-the-company#company-management>.

¹⁶ RegistarSKI broj 1-3177.

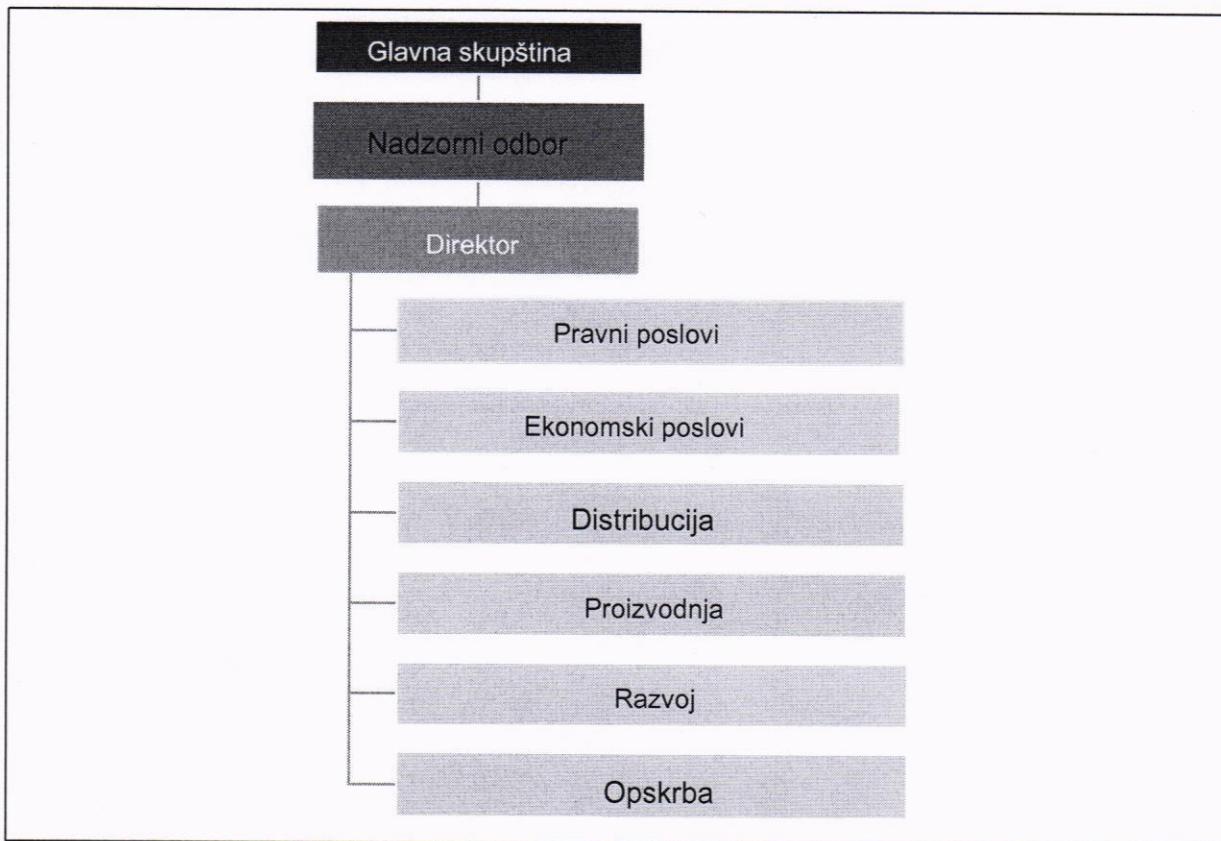
¹⁷ www.ephzhhb.ba – o nama – profil kompanije – osnovni podaci.

¹⁸ Uprava se sastoji od g. Marinka Gilje (generalni direktor), g. Roberta Leska (direktor za pravne poslove), g. Ante Tutiš (direktor za gospodarska pitanja), g. Zoran Tabak (direktor za proizvodnju), g. Ilija Bakalar (Direktor za distribuciju), gospodin Ivica Prskalo (direktor za opskrbu) i gospodin Drago Bago (direktor za razvoj); usp. www.ephzhhb.ba - organizacija - upravljanje.

¹⁹ Trenutni članovi nadzornog odbora su gospodin Božo Perić (predsjednik); G. Zoran Buntić; G. Ivo Vincetić; Gospođa Karmela Miletić; G. Ivica Krivić; G. Alija Fitozović; usp. www.ephzhhb.ba - organizacija - nadzorni odbor.

Bank	Raiffeisenlandesbank
IBAN	AT953200000015102825
BIC	RLNWATWW

(14) Na temelju licenci izdanih Elektroprivredi HZHB d.d Mostar, tvrtka obavlja djelatnosti opskrbe,²⁰ distribucije²¹ i proizvodnje²² i proizvodnje električne energije organizirane u jedinicama (koje se nazivaju i „Direkcije“) pod zajedničkim upravljanjem.²³ (14) Tvrtka je strukturirana kako slijedi:



Slika 2: Stuktura preduzeća *Elektroprivreda HZHB d.d Mostar*

2. Republika Srpska

(15) Sektor električne energije u Republici Srpskoj uređen je Zakonom o energetici iz 2009²⁴ godine i Zakonom o električnoj energiji iz jula 2020.²⁶ Član 14. stav 1. Zakona o energetici propisuje

²⁰ Dozvola za opskrbu br. 06-03-739-10 / 140 izdana od strane FERK-a za razdoblje važenja od 01.01.2017.-31.12.2021.
²¹ Dozvola za distribuciju br. 06-03-737 / 34/12 koju je izdao FERK za razdoblje važenja 1.1.2013-31.12.2027. Prijenosne aktivnosti odvojene su 2006. godine.

²² Licenca za proizvodnju br. 06-03-730 / 31/12 koju je izdao FERK za razdoblje važenja 01.01.2013-31.12.2022.

²³ O izvršenim aktivnostima pogledajte: www.ephzhb.ba – organisation – distribution / production / supply.

²⁴ Usvojena 14. maja 2009., Službeni glasnik 49/2009

²⁶ Službeni glasnik RS, br.68 / 20 od 13.07.2020.

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

- (16) razdvajanje energetske aktivnosti, uključujući električnu energiju, ali ne propisuje detalje o zahtjevima za razdvajanje. Član 14. stav 2. Zakona o energetici glasi da razdvajanje "može biti povezano s pravnim, funkcionalnim i računovodstvenim razdvajanjem", dok član 14. stav 1. konačnu odluku o konkretnom konceptu razdvajanja prepušta Zakonu o električnoj energiji. Članom 50. stavom 2. Zakona o električnoj energiji iz jula 2020. transponiran je opći zahtjev člana 26. stava 1. Direktive 2009/72 / EZ za razdvajanje u pravnom, organizacijskom i odlučujućem smislu.
- (17) Član 50. stav 4. tačke (1) - (5) Zakona o električnoj energiji iz 2020. prenose posebne zahtjeve za funkcionalno razdvajanje iz člana 26. stav 2. tačaka (a) i (b) i prve dvije rečenice litere (c), kao i člana 26. stav 3. Direktive 2009/72 / EZ zahtijevajući odvajanje i nezavisno donošenje odluka uprave operatora distribucijskog sistema, dostupnost dovoljnih ljudskih, tehničkih, fizičkih i financijskih resursa za obavljanje djelatnosti distribucijskog sistema kao zasebnog brenda i komunikacijskog identiteta.
- (18) Članom 51. Zakona o električnoj energiji iz 2020. prenesena je mogućnost propisana članom 26. stavom 2. tačkom (c) rečenice tri do pet Direktive 2009/72 / EZ da matično društvo odobri financijski plan distribucijskog preduzeća, bez uplitanja u svakodnevne poslovne ili pojedinačne odluke povezane s izgradnjom ili nadogradnjom distribucijske mreže.
- (19) Obaveza koja proizlazi iz člana 26. tačke (d) Direktive 2009/72 / EZ o uspostavi programa usklađenosti i imenovanju službenika za usklađenost prenesena je u član 48. Zakona o električnoj energiji iz 2020. godine.
- (20) Prema članu 147. stavu 1. Zakona o električnoj energiji iz 2020. godine stupio je na snagu 1. januara 2021. godine. U skladu s članom 140. ovog zakona, pravno i funkcionalno razdvajanje provest će se u roku od jedne godine od stupanja na snagu novog Zakona o električnoj energiji, tj. do 1. januara 2022. U slučaju nepoštivanja u tom roku, član 147. stav 3. Zakona o električnoj energiji 2020. predviđa povlačenje dozvola.

Elektroprivreda Republike Srpske

- (20) U Republici Srpskoj distribuciju, proizvodnju i opskrbu električnom energijom vrši *Elektroprivreda Republike Srpske (ERS)*. Holding društvo *ERS* registrirano je kao dioničko društvo koje je u stopostotnom vlasništvu Vlade Republike Srpske i sastoji se od dolje opisanihinkorporiranih podružnica.²⁵ Struktura upravljanja *ERS*-om uključuje Glavnu skupštinu

²⁵ www.ers.ba – profil - historija

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

koja predstavlja dioničara, Nadzorni odbor,²⁶ Upravu²⁷ i Odbor za reviziju.²⁸ Nadzorni odbor sastoji

(21) se od pet članova koje imenuje i razrješava glavna skupština. Djelatnosti ERS-a zakonski su podijeljene u pet podružnica koje se bave proizvodnjom električne energije i pet podružnica koje se bave distribucijom električne energije.

(22) ERS-ove aktivnosti povezane s električnom energijom organizirane su u:

- Pet sestrinskih kompanija koje se bave proizvodnjom električne energije - *ZP Hidroelektrane na Trebišnjici ad Trebinje, ZP Hidroelektrane na Drini ad Višegrad, ZP Hidroelektrane na Vrbasu ad Mrkonjić Grad, ZP Rudnik i Termoelektrana Gacko a.d. Gacko, ZP Rudnik i Termoelektrana Ugljevik a.d. Ugljevik.*²⁹
- Pet podružnica koje se bave distribucijom električne energije - *ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka,*³⁰ *ZP Elektro Doboj a.d. Doboj,*³¹ *ZP Elektro Bijeljina a.d. Bijeljina,*³² *ZP Elektrodistribucija Pale a.d. Pale*³³ i *ZP Elektrohercegovina a.d. Trebinje.*³⁴
- Djelatnosti opskrbe električnom energijom, uključujući opskrbu pod reguliranim uslovima (javna opskrba), drži holding društvo ERS u okviru odjela (uprave) za opskrbu.³⁵

²⁶ Nadzorni odbor čine gđa Slavica Injac (predsjednica), g. Nebojša Rikalo (zamjenik predsjednika), g. Milenko Đukić i g. Siniša Mandić; usp. www.ers.ba.

²⁷ Uprava ili ERS čine g. Luka Petrović (v.d. generalnog direktora), g. Goran Vukoje (direktor za tehničke poslove) i g. Borislav Grubač (direktor za organizacijske i pravne poslove), g. Darko Milunović (izvršni direktor za gospodarstvo i finansijski poslovi) i g. Jovica Vlatković (izvršni direktor za razvoj i ulaganja).

²⁸ Odbor za reviziju čine g. Zoran Božić (predsjednik), g. Radomir Tabaković, g. Mile Balotić, gđa. Jela Rikalo i gđa. Dragana Pejić.

²⁹ Sve sestrinske kompanije posjeduju važeće dozvole za proizvodnju električne energije koje je izdalo regulatorno tijelo Republike Srpske, REES; usp. www.reers.ba - registar dozvola - proizvodnja električne energije.

³⁰ Registarski broj 1074440; Jedinствeni identifikacijski broj 4400855640000; www.elektrokrajina.com; licenca za distribuciju izdana rješenjem REERS-a br. 01-467-10 / 12 na snazi od 28.12.2012; licenca za opskrbu izdana odlukom REERS br. 01-420-12 / 14 / R-99-345 na snazi od 28.12.2014. i izmijenjena odlukom br. 01-220-10 / 16 / R-18-190

³¹ Registarski broj 01074628; Jedinствeni identifikacijski broj 4400014500009; www.elektrodoboj.net; dozvola za distribuciju izdana rješenjem REERS-a br. 01-430-11 / 14 / R-99-353 na snazi od 28.12.2014; licenca za opskrbu izdana odlukom REERS br. 01-431-5 / 14 / R-99-349 na snazi od 28.12.2014. i izmijenjena odlukom br. 01-220-10 / 16 / R-18-190

³² www.elektrobijeljina.com; dozvola za distribuciju izdana rješenjem REERS-a br. 01-425-14 / 14 / R-99-352 na snazi od 28.12.2014; licenca za opskrbu izdana rješenjem REERS br. 01-426-6 / 14 / R-99-347 na snazi od 28.12.2014. i izmijenjena odlukom br. 01-220-10 / 16 / R-18-190.

³³ Registarski broj 1814788; Jedinствeni identifikacijski broj 4400570050004; www.edbpale.com; licenca za distribuciju izdana rješenjem REERS-a br. 01-453-11 / 12 na snazi od 28.12.2012; licenca za opskrbu izdana rješenjem REERS-a br. 01487-8 / 14 / R-99-348 na snazi od 28.12.2014.

³⁴ Registarski broj 1814788; Jedinствeni identifikacijski broj 4400570050004; www.elektrohercegovina.com; licenca za distribuciju izdana rješenjem REERS-a br. 01-450-12 / 12 na snazi od 28.12.2012; licenca za opskrbu izdana odlukom REERS br. 01-423-10 / 14 / R-99-346 na snazi od 28.12.2014. i izmijenjena odlukom br. 01-220-10 / 16 / R-18-190.

³⁵ Na temelju te odluke regulator je donio odluku o izmjeni dozvole za opskrbu električnom energijom, Odluku broj 04 / 1-012-2-233 / 21 od 04.022.2021, Epoj: P-30-465-97/11 (reers.ba).

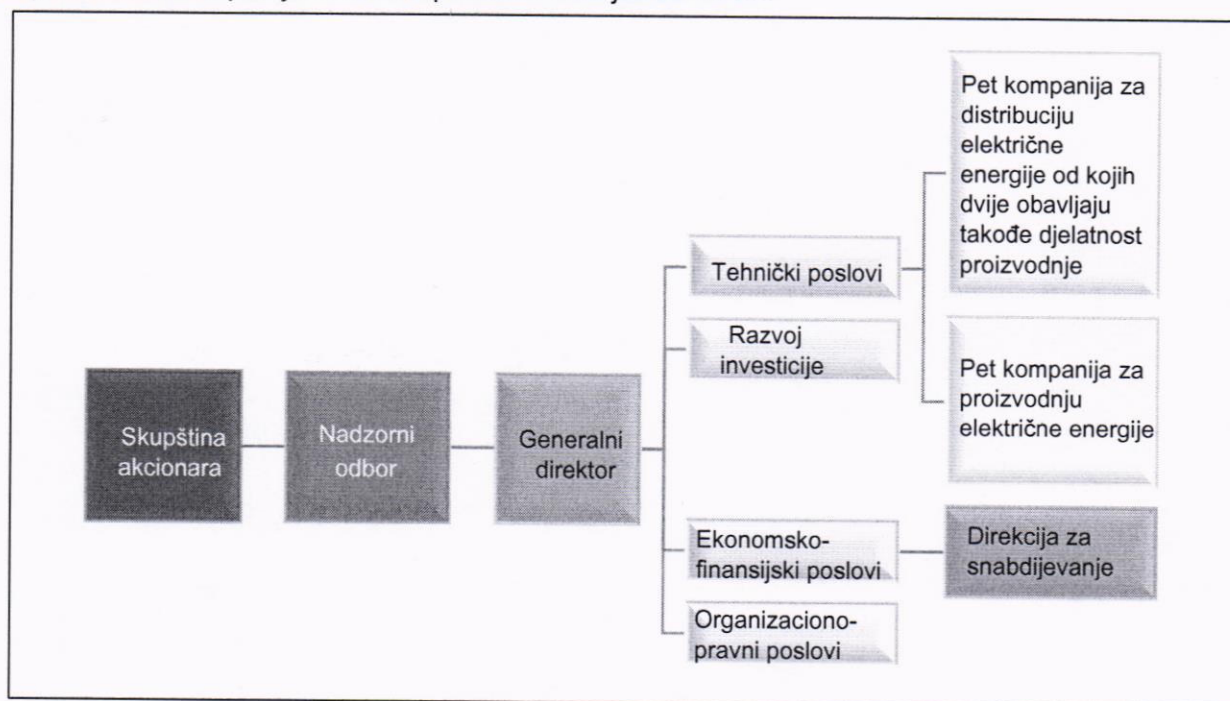
Bank	Raiffeisenlandesbank
IBAN	AT953200000015102825
BIC	RLNWATWW

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone +43 (0)1 535 2222
Email contact@energy-community.org
Web www.energy-community.org

- Dvije distribucijske kompanije, *ZP Elektro Bijeljina a.d. Bijeljina* i *ZP Elektrodistribucija Pale a.d. Pale*, također posjeduju dozvole za proizvodnju električne energije.³⁶ Oni upravljaju sljedećim hidroelektranama: *Bijeljina* upravlja HE Tišća i HE Vlasenica, dok *Elektrodistribucija Pale* upravlja HE Mesići i HE Bogatići.

(22) Struktura kompanije može se prikazati na sljedeći način:



S 3: ERS struktura

(23) Na temelju broja povezanih kupaca, izuzeće člana 26. stava 4. Direktive 2009/72 / EZ za integrirana elektroenergetska preduzeća koja opslužuju manje od 100 000 povezanih kupaca ne odnosi se ni na jedno komunalno preduzeće u bilo kojem entitetu (.³⁷ Stoga je poštovanje ovog zakona izvan opsega ovog slučaja.

II. Relevantni zakon Energetske zajednice

(24) Zakon Energetske zajednice definiran je u članu 1. Postupka za rješavanje sporova kao „obveza iz Ugovora ili [...] Odluka upućena [strani]”.

(25) Član 3. Postupka za rješavanja sporova glasi:

³⁶ Pogledajte registar licenci na REERS-u: [Električna energija | PEPC \(reers.ba\)](http://Električna energija | PEPC (reers.ba))

³⁷ It applies to the electricity distribution operator of Brčko District, Komunalno Brčko www.komunalno.ba, koji nije predmet ovog obrazloženog zahtjeva..

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

“(1) Strana ne ispunjava svoje obveze prema Ugovoru ako su neke od njezinih mjera (radnji ili propusti) nespojive s odredbom ili načelom zakona Energetske zajednice.

(2) Propust strane da se pridržava zakona Energetske zajednice može se sastojati od bilo koje mjere javnih vlasti strane (centralne, regionalne ili lokalne, kao i zakonodavne, upravne ili sudske), uključujući preduzeća u smislu člana 19. Ugovora, kojima se može pripisati mjera.”

(26) Član 6. Ugovora glasi:

“Strane će preduzeti sve odgovarajuće mjere, bilo opće ili posebne, kako bi osigurale ispunjavanje obaveza koje proizlaze iz ovog Ugovora. Strane će olakšati postizanje zadataka Energetske zajednice. Stranke će se suzdržati od bilo koje mjere koja bi mogla ugroziti postizanje ciljeva Ugovora.”

(27) Član 89. Ugovora glasi:

“ Strane će provesti odluke upućene njima u svom domaćem pravnom sistemu u roku navedenom u Odluci.”

(28) Članom 3. Odluke 2011/02 / MC-EnC definiran je 1. januar 2015. godine kao krajnji rok za prijenos i provedbu Trećeg energetskeg paketa, uključujući Direktivu 2009/72 / EZ.

(29) Član 2. stav 21. Direktive 2009/72 / EZ glasi:

‘vertikalno integrirano preduzeće“ znači elektroenergetsko preduzeće ili grupa elektroenergetskih preduzeća u kojima ista osoba ili iste osobe imaju, direktno ili indirektno, ovlast za vršenje nadzora i kada preduzeće ili grupa preduzetnika obavljaju barem jednu od funkcija prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili opskrbe električnom energijom.

(30) Članak 2. stavak 35. Direktive 2009/72 / EZ glasi:

„elektroenergetsko preduzeće“ znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja obavlja barem jednu od sljedećih funkcija: proizvodnju, prijenos, distribuciju, opskrbu ili kupnju električne energije, koja je odgovorna za komercijalne, tehničke ili zadatke održavanja povezane s tim funkcijama, ali ne uključuje krajnje kupce.

(31) Članak 26. Direktive 2009/72 / EZ glasi:

1. Ako je operator distribucijskog sistema dio vertikalno integriranog preduzeća, on će biti nezavisan barem u pogledu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka od drugih aktivnosti koje se ne odnose na distribuciju. Ta pravila neće stvoriti obvezu razdvajanja vlasništva imovine operatora distribucijskog sistema od vertikalno integriranog preduzeća.

2. Pored zahtjeva iz stava 1., ako je operator distribucijskog sistema dio vertikalno integriranog preduzeća, on će biti nezavisan u smislu svoje organizacije i odlučivanja od ostalih aktivnosti koje nisu povezane s distribucijom. Da bi se to postiglo, primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:

Bank	Raiffeisenlandesbank
IBAN	AT953200000015102825
BIC	RLNWATWW

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

(a) one osobe odgovorne za upravljanje operatorom distribucijskog sistema ne smiju učestvovati u strukturama preduzeća integriranog elektroenergetskog preduzeća odgovornog, direktno ili indirektno, za svakodnevni rad proizvodnje, prijenosa ili opskrbe električnom energijom;

(b) moraju se preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje operatorom distribucijskog sistema uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost nezavisnog djelovanja;

(c) operator distribucijskog sistema mora imati efektivna prava donošenja odluka, nezavisno od integriranog elektroenergetskog preduzeća, u pogledu imovine potrebne za rad, održavanje ili razvoj mreže. Da bi ispunio te zadatke

(d) operator distribucijskog sistema mora uspostaviti program usklađenosti, koji utvrđuje mjere preduzete kako bi se osiguralo da se isključi diskriminacijsko ponašanje i osigurati da se njegovo poštivanje na odgovarajući način prati. Program usklađenosti utvrđuje posebne obaveze zaposlenika radi postizanja tog cilja. Godišnji izvještaj, u kojem se navode preduzete mjere, osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti, službenik za usklađenost operatora distribucijskog sistema, podnosi regulatornom tijelu iz člana 35. stava 1. i koji se mora objaviti. Službenik za usklađenost operatora distribucijskog sistema mora biti potpuno nezavisan i imat će pristup svim potrebnim informacijama operatora distribucijskog sistema i bilo kojem povezanom preduzeću kako bi ispunio svoj zadatak.

3. Kada je operator distribucijskog sistema dio vertikalno integriranog preduzeća, države članice osiguravaju da aktivnosti operatora distribucijskog sistema nadziru regulatorna tijela ili druga nadležna tijela kako ne bi mogao iskoristiti njegovu vertikalnu integraciju da naruši konkurenciju. Konkretno, vertikalno integrirani operateri distribucijskog sistema ne smiju, u svojoj komunikaciji i brendiranju, stvarati zabunu u pogledu odvojenog identiteta opskrbe podružnice vertikalno integriranog preduzeća.

4. Ugovorne strane mogu odlučiti da neće primjenjivati stavove 1., 2. i 3. na integrirane elektroenergetske subjekte koji opslužuju manje od 100 000 povezanih kupaca ili opslužuju male izolirane sisteme.

III. Preliminarni postupak

(32) Prema članu 90. Ugovora, Sekretariat može upozoriti Ministarsko vijeće na propust strane da se pridržava zakona Energetske zajednice. U skladu s članom 11. postupaka za rješavanje sporova, Sekretariat će provesti preliminarni postupak prije podnošenja obrazloženog zahtjeva Ministarskom vijeću.

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

- (33) U svojim godišnjim izvještajima o provedbi, Sekretarijat je neprestano primjećivao nepoštivanje zakonskih i funkcionalnih zahtjeva za razdvajanje prema Ugovoru o Energetskoj zajednici od strane Bosne i Hercegovine i upućivalo na sadašnji slučaj koji je otvoren od 2018. godine.³⁸
- (34) Sekretarijat je također uspostavio namjensku platformu, takozvane *Operatore distribucijskog sistema Energetske zajednice u električnoj energiji* (ECDSO-E) s ciljem podrške aktivnostima napora operatora distribucijskog sistema električne energije ugovornih strana na provedbi pravne stečevine Energetske zajednice (' pravne stečevine EU), među kojima su zahtjevi za razdvajanje koji proizlaze iz Direktive 2009/72 / EZ.³⁹ Kompanije distribucijskog sistema koje posluju u Bosni i Hercegovini uključene su u aktivnosti ECDSO-E. U tom kontekstu, Sekretarijat je također pružio detaljne smjernice o načinu razdvajanja operatora distribucijskog sistema i Smjernice o politici o razdvajanju operatora distribucijskog sistema (ODS).
- (35) U nedostatku bilo kakvog napretka u razdvajanju distribucijskog sistema električne energije u Bosni i Hercegovini od stupanja na snagu Ugovora o Energetskoj zajednici 2006. godine, 3. oktobra 2017. Sekretarijat je obavijestio Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: „Ministarstvo“) o preliminarnom utvrđivanju nepoštivanja člana 26. Direktive 2009/72 / EZ za funkcionalno i pravno razdvajanje operatora distribucijskog sistema električne energije u oba entiteta.⁴⁰
- (36) Ministarstvo je Sekretarijatu odgovorilo dopisom od 13. novembra 2017. U svom dopisu Ministarstvo nije osporilo činjenice i pravnu ocjenu u pismu Sekretarijata od 3. oktobra 2017. godine, ali
- je potvrdilo da u Federaciji Bosne i Hercegovine Zakon o električnoj energiji nije prenio obavezu za program usklađenosti i službenika, kao što zahtijeva član 26. stav 2. tačka (d) Direktive 2009/72 / EZ, te da razdvajanje dva operatora distribucijskog sistema nije implementirano u praksi;
 - je potvrdilo da u Republici Srpskoj nije provedeno pravno i funkcionalno razdvajanje operatora distribucijskog sistema električne energije.
- (37) Dana 16. januara 2018., Sekretarijat je Uvodnim pismom pokrenuo postupak za rješavanje sporova protiv Bosne i Hercegovine zbog nepoštivanja Ugovora, a posebno obaveza koje proizlaze iz člana 26. Direktive 2009/72. / EZ za pravno i funkcionalno razdvajanje operatora distribucijskog sistema električne energije, uključujući uspostavljanje programa za usklađivanje i službenika za usklađenost.⁴¹

³⁸ ECS, Godišnji izvještaj o provedbi 2019., str. 36, i od 2020., str.44.

³⁹ Direktiva 2009/72 / EZ o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i ukidanje Direktive 2003/54 / EZ kako je usvojena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2011/02 / MC-EnC.

⁴⁰ Ref. ECS-6/17/O/03-10-2017.

⁴¹ Ref. ECS-5/17/O/16-01-2018.

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

- (38) Dana 19. marta 2018. godine, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa prosljedilo je Sekretarijatu pismo Ministarstva energetike, rudarstva i industrije Federacije Bosne i Hercegovine od 22. februara 2018. (u daljnjem tekstu: 'Odgovor na Uvodno pismo ') kojim se informiraju o statusu pravnog razdvajanja operatora distribucijskog sistema u Federaciji Bosne i Hercegovine. U vezi s tim entitetom, Odgovor je potvrdio informaciju koju je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa već dalo u svom dopisu od 13. novembra 2017., naime da je zakonsko i funkcionalno razdvajanje operatora distribucijskog sistema električne energije zakonski propisano Zakonom o električnoj energiji, ali nije proveden u praksi, te da Zakon o električnoj energiji ne prenosi obavezu za program usklađenosti i službenika kako je predviđeno članom 26. stavom 2. tačkom (d) Direktive 2009/72 /EZ. Odgovor nije sadržavao nikakve informacije o Republici Srpskoj.
- (39) Sekretarijat je smatrao da objašnjenje koje su dostavila tijela Bosne i Hercegovine nije utjecalo na prethodnu pravnu ocjenu Sekretarijata provedenu u Uvdnom pismu, niti je navedeno da je kršenje obaveze Bosne i Hercegovine na temelju Ugovora ispravljeno. Uzimajući u obzir da zakon o električnoj energiji koju je Republika Srpska donijela u julu 2020. prenosi zahtjeve za donošenje pravnih, organizacijskih i odluka koje se odnose na donošenje odluka, Sekretarijat je zaključio da Bosna i Hercegovina još uvijek nije provela član 26. Direktive 2009 / 72 / EZ stvarnim razdvajanjem, 11. novembra 2020. dostavila Obrazloženo mišljenje.⁴²
- (40) Dana 8. prosinca 2020. godine, Bosna i Hercegovina je dala odgovor na Obrazloženo mišljenje.⁴³ U svom odgovoru Bosna i Hercegovina je obavijestila o statusu provedbe razdvajanja operatora distribucijskog sistema u Bosni i Hercegovini:
- Vezano za Federaciju Bosne i Hercegovine, u odgovoru se navodi da se provedba aktivnosti na zakonskom razdvajanju distribucijskih aktivnosti planira završiti u roku od 36 mjeseci od datuma odobrenja od strane oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Programa za restrukturiranje energetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine. Kao što je gore objašnjeno, Program nije usvojen, a provedba razdvajanja distribucijskih aktivnosti nije ni pokrenuta, a kamoli dovršena.
 - Vezano za Republiku Srpsku, odgovor je sadržavao neodređenu tvrdnju da se odvijaju aktivnosti na razdvajanju operatora distribucijskog sistema i da se priprema detaljan nacrt funkcionalnog razdvajanja. Pravno razdvajanje dvije distribucijske kompanije, ZP Elektro Bijeljina a.d. Bijeljina i ZP Elektrodistribucija Pale a.d. Pale, iz proizvodnjr, prema Odgovoru, trebalo je biti završeno do 1. marta 2021., a rad na pripremi programa usklađenosti je u toku. Međutim, nije donesena odluka o načinu razdvajanja i hoće li operatori distribucijskog sistema i dalje biti vlasnici proizvodnih preduzeća nakon razdvajanja.

⁴² Aneks 3 (obrazloženo mišljenje).

⁴³ Aneks 4 (Odgovor na Obrazloženo mišljenje).

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

- (41) Odgovor na Obrazloženo mišljenje nije osporio nalaze Sekretarijata povezane s neuspjehom dovršetka postupka razdvajanja. Prije je potvrdilo da Program restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine nije usvojen, te da je razdvajanje podružnica operatora distribucijskog sistema Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i Elektroprivreda HZHB d.d Mostar nije započelo. Odgovor na Obrazloženo mišljenje također je potvrdio da aktivnosti na razdvajanju operatora distribucijskog sistema u Republici Srpskoj još uvijek nisu dovršene. Umjesto toga, u Odgovoru se naglašava da se preduzimaju mjere koje navodno „predstavljaju jasnu opredijeljenost Bosne i Hercegovine da ispravi kršenje.”
- (42) Budući da Bosna i Hercegovina zapravo nije otklonila predmetna kršenja, i uz mogućnost povlačenja ako je razdvajanje stvarno postignuto u oba entiteta, Sekretarijat je odlučilo uputiti ovaj slučaj na odlučivanje Ministarskom vijeću.

IV. Pravna procjena

- (43) Prijenos i provedba funkcionalnog i zakonskog razdvajanja operatora distribucijskog sistema električne energije već je bila obaveza Bosne i Hercegovine prema Drugom paketu unutarnjeg energetskog tržišta⁴⁴ (osim zahtjeva za uvođenjem službenika za usklađenost)).⁴⁵
- (44) Član 26. Direktive 2009/72 / EZ u vezi s Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02 / MCEnC obavezuje Bosnu i Hercegovinu da u svoje zakonodavstvo prenese, kao i da provede zahtjev funkcionalnog i pravnog razdvajanja operatora distribucijskog sistema električne energije, uključujući uspostavljanje programa za usklađenost i službenika za usklađenost, najkasnije do 1. januara 2015.
- (45) U nedostatku državnog zakonodavstva koje regulira djelatnosti distribucije, opskrbe i proizvodnje električne energije, pravni okvir nadležnih tijela mora biti usklađen sa zakonom Energetske zajednice, kako na razini zakonodavstva, tako i na njegovoj primjeni u praksi. Slijedom toga, sljedeća ocjena analizira usklađenost zakonodavstva entiteta sa zahtjevima Direktive 2009/72 / EZ.
- (46) U svojoj analizi Sekretarijat je svjestan i poštuje ustavnu strukturu Bosne i Hercegovine i podjelu na dva entiteta. Istodobno, država Bosna i Hercegovina kao ugovorna strana Ugovora, a ne njezini entiteti, preuzima odgovornost za poštivanje pravne stečevine Evropske unije. Prema članu 3. stavku 2. Postupka za rješavanja sporova, to uključuje „svaku mjeru javnih vlasti strane (centralnu, regionalnu ili lokalnu [...]) [...]“.

Svaki propust Republike Srpske i / ili Federacije Bosne i Hercegovine da se uskladi s pravnom stečevinom EU stoga se može pripisati državi Bosni i Hercegovini kao strani Ugovora.⁴⁶

⁴⁴ Cf. Član 26 of Direktive 2003/54/EC.

⁴⁵ Međutim, program usklađenosti već je bio potreban u okviru Drugog paketa za unutarnje tržište energije.

⁴⁶ Vidi također: Mišljenje Savjetodavnog odbora o slučaju ECS-1/14, poglavlje 4; Tajništvo, Mišljenje Savjetodavnog odbora u slučaju ECS-8/11 u kojem je Savjetodavni odbor smatrao: „Savjetodavni odbor dijeli mišljenje Tajništva da svaki

Bank	Raiffeisenlandesbank
IBAN	AT95320000015102825
BIC	RLNWATWW

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

4.1 Pogrešno transponiranje zahtjeva za razdvajanje operatora distribucijskog sistema električne energije

- (47) Usvajanjem Zakona o električnoj energiji u julu 2020. Republika Srpska je prenijela zahtjeve za pravno i funkcionalno razdvajanje. Stoga je Sekretariat, već u Obrazloženom mišljenju, odlučilo prekinuti slučaj do te mjere da se odnosio na nedostatak prenošenja člana 26. Direktive 2009/72 / EZ u tom entitetu.
- (48) U Federaciji Bosne i Hercegovine, član 46. Zakona o električnoj energiji zahtijeva pravno i funkcionalno razdvajanje operatora distribucijskog sistema električne energije u skladu s članom 26. stakom 2. tačkama (a), (b) i (c) Direktive 2009. / 72 / EZ. Međutim, zakonodavstvo Federacije Bosne i Hercegovine ne uspijeva pravilno prenijeti zahtjeve iz člana 26. stava 2. tačke (d) i člana 26. stava 3. Direktive 2009/72 / EZ u odsustvu obaveze usvajanja programa usklađenosti i službenika za usklađenost, te obaveze razdvajanja korporativnog identiteta operatora distribucijskog sistema od aktivnosti opskrbe vertikalno integriranog preduzeća.
- (49) Nije ispunjen zahtjev iz članka 114. Zakona o električnoj energiji za usvajanje Programa restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine. Naime, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine formalno nije usvojio nacrt programa iz decembra 2019. godine, a rokovi naznačeni u nacrtu nisu počeli teći. U svakom slučaju, u nedostatku pravnog učinka, takav Program ne bi mogao zamijeniti mjere kojima se prenose zahtjevi člana 26. stava 2. tačke (d) i člana 26. stava 3. Direktive 2009/72 / EZ.⁴⁷
- (50) Neuspjeh u pravilnom prijenosu zahtjeva pravne stečevine EU pripisuje se Bosni i Hercegovini prema članu 3. stavu 2. Postupka rješavanja sporova.
- (51) Budući da se zahtjevi za funkcionalno razdvajanje operatora distribucijskog sistema ne prenose u zakone koji pokrivaju cijelo područje Bosne i Hercegovine, Sekretariat zaključuje da Bosna i Hercegovina ne ispunjava obavezu prenošenja člana 26. stava 2. (d)) i člana 26. stav 3. Direktive 2009/72 / EZ.

propust vlasti Republike Srpske i / ili Federacije Bosne i Hercegovine da poštivanje zakona o Energetskoj zajednici mora se pripisati državi Bosni i Hercegovini kao stranci Ugovora [točka 48 obrazloženog zahtjeva] "; predmeti 227-230 / 85 Komisija protiv Belgije [1988] ECR I-1, stavci 9. i 10. Sud pravde smatrao je da je „država slobodna delegirati ovlasti svojim domaćim vlastima kako smatra potrebnim i provoditi smjernice putem mjera koje su usvojile regionalne ili lokalne vlasti, "ali ta" podjela vlasti ne oslobađa je obveze da osigura da se odredbe direktive pravilno provode u nacionalnom pravu. "Prema ustaljenoj sudskoj praksi, država" može da se ne izjašnjava o odredbama, praksi ili okolnostima koje postoje u njegovom unutarnjem pravnom sustavu kako bi opravdao nepoštivanje svojih obveza prema pravu Zajednice. "

⁴⁷ Vidi, s tim u vezi, Slučaj C-430/98 Komisija protiv Luksemburga, stavovi 8-13, Slučaj C-648/13 Komisija protiv Poljske, stavovi 129-132.

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

4.2 Neprovođenje zahtjeva za razdvajanje operatora distribucijskog sistema električne energije

4.2.1 Nedostatak pravnog razdvajanja

(52) Direktiva 2009/72 / EZ zahtijeva da distribuciju vrši zasebna „mrežna“ kompanija. Prema članu 26. stavu 1. Direktive, distribucijske kompanije moraju biti osnovane kao pravno odvojene kompanije, koje mogu biti podružnice vertikalno integrirane elektroenergetske kompanije. Precizan pravni oblik supsidijarnosti zavisi od nacionalnog zakona.

Federacija Bosne i Hercegovine

(53) U Federaciji Bosne i Hercegovine dva operatora distribucijskog sistema, Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i Elektroprivreda HZHB d.d Mostar oba su djelovala u potpuno integriranoj strukturi i obavljaju djelatnosti distribucije, opskrbe i proizvodnje pod zajedničkim upravljanjem. Slijedom toga, zakonska odvojenost djelatnosti distribucije električne energije od opskrbe i proizvodnje električne energije nije uspostavljena. Prema Odgovoru na Obrazloženo mišljenje, pravno razdvajanje planirano je dovršiti u roku od 36 mjeseci od usvajanja Programa restrukturiranja energetskeg sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine koji do trenutka podnošenja ovog Obrazloženog zahtjeva nije ni usvojen.

(54) Nedostatak pravnog razdvajanja Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo i Elektroprivreda HZHB d.d Mostar predstavljaju kršenje člana 26. stava 1. Direktive 2009/72 / EZ.

Republika Srpska

(55) U Republici Srpskoj djelatnosti električne energije matične kompanije ERS zakonski su odvojene na pet podružnica koje se bave proizvodnjom električne energije i pet podružnica koje se bave distribucijom električne energije, dok djelatnosti opskrbe obavlja matična tvrtka. Od 1. aprila 2021. djelatnosti opskrbe odvojene su od distribucije, a obavlja ih matična tvrtka. Međutim, dvije distribucijske kompanije ZP Elektro Bijeljina a.d. Bijeljina i ZP Elektrodistribucija Pale a.d. Pale, također obavljaju proizvodne djelatnosti i posjeduju licence za distribuciju i proizvodnju.

(56) Drugim riječima, zakonski zahtjev za razdvajanjem u pogledu odvajanja distribucije od proizvodnih aktivnosti još nije proveden u Republici Srpskoj. To predstavlja kršenje člana 26. stava 1. Direktive 2009/72 / EZ.

Zaključak

(57) Budući da se neuspjeh u provedbi člana 26. stava 1. Direktive 2009/72 / EZ u Federaciji Bosne i Hercegovine i u Republici Srpskoj pripisuje Bosni i Hercegovini prema članu 3. stavu 2. Postupka za rješavanja sporova, Sekretarijat zaključuje da Bosna i Hercegovina ne ispunjava obavezu primjene člana 26. stava 1. Direktive 2009/72 / EZ.

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

4.2. Nedostatak funkcionalnog razdvajanja

(58) Uz zahtjev za pravnim razdvajanjem, formalno nezavisna distribucijska preduzeća također moraju biti odvojena u smislu svoje organizacije i odlučivanja. Odvajanje uprave ključni je zahtjev kako bi se osiguralo da operatori distribucijskog sistema djeluju nezavisno od aktivnosti opskrbe i proizvodnje unutar istog vertikalno integriranog preduzeća ili koncerna i kako bi se izbjegli stvarni ili potencijalni sukobi interesa. Član 26. stavovi 2. i 3. Direktive 2009/72 / EZ zahtijevaju niz elemenata funkcionalnog razdvajanja povezanih s nezavisnošću upravljanja, učinkovitim pravima odlučivanja subjekta zaduženog za distribucijske djelatnosti, uspostavljanjem službenika za usklađenost i program usklađenosti, dostupnost potrebnih resursa (uključujući ljudske, tehničke, fizičke i finansijske) i jasnu odvojenost robne marke i komunikacije distribucijskih aktivnosti od onih koje obavlja opskrba.⁴⁸

(59) Obaveza razdvajanja upravljanja propisana članom 26. stavom 2. tačkom (a) Direktive 2009/72 / EZ zahtijeva da osobe odgovorne za upravljanje distribucijskim aktivnostima ne učestvuju u strukturama kompanije vertikalno integriranog preduzeća i da nisu odgovorne, direktno ili indirektno, za svakodnevni rad u proizvodnji, prijenosu ili opskrbi. Član 26. stav 2. tačka (b) Direktive 2009/72 / EZ nadalje zahtijeva da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje operatorom distribucijskog sistema uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost nezavisnog djelovanja.

Zahtjev za nezavisnošću nadilazi najviše rukovodstvo operatora distribucijskog sistema i mora također uključivati operativno (srednje) upravljanje operatorom distribucijskog sistema.⁴⁹

(60) Kako bi se zagarantirala nezavisnost operatora distribucijskog sistema i njegovog upravljanja, član 26. stav 2. tačka (c) Direktive 2009/72 / EZ nadalje zahtijeva da operator distribucijskog sistema mora imati učinkovita prava odlučivanja, nezavisna od ostalih dijelova vertikalno integriranog preduzeća, s obzirom na imovinu potrebnu za rad, održavanje ili razvoj mreže. Da bi ispunio ovaj zahtjev, operator distribucijskog sistema mora imati na raspolaganju potrebne resurse, uključujući ljudske, tehničke, fizičke i finansijske resurse, kako bi ispunio svoje zadatke upravljanja, održavanja i razvoja mreže. To znači da se operator distribucijskog sistema ne smije neopravdano oslanjati na usluge drugih dijelova vertikalno integriranog preduzeća. Ako se takve usluge pružaju, moraju se pružati pod tržišnim uvjetima i utvrditi ugovornim aranžmanom kako bi se isključile unakrsne subvencije između operatora distribucijskog sistema drugim dijelovima vertikalno integriranog preduzeća.⁵⁰

(61) Sukladno članu 26. stavu 2. tački (d) Direktive 2009/72 / EZ, funkcionalno razdvajanje također zahtijeva uspostavu programa usklađenosti i imenovanje službenika za usklađenost.

⁴⁸ Radni dokument osoblja Komisije, poglavlje 3.3.

⁴⁹ Radni dokument osoblja Komisije, poglavlje 3.3.1. Vidi također: Ch. Jones i E. Cabau u: Zakon o energiji EU, svezak 1: Unutarne energetske tržište (četvrto izdanje), odlomci 5.41 i 5.42.

⁵⁰ Radni dokument osoblja Komisije, poglavlje 3.3.1. Vidi također: Ch. Jones i E. Cabau u: Zakon o energiji EU, svezak 1: Unutarne energetske tržište (četvrto izdanje), stav 5.32.

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

- (62) Glavna svrha programa usklađenosti je pružiti formalni okvir koji garantira da se mrežne aktivnosti, pojedini zaposlenici i upravljanje operatorom distribucijskog sistema ponašaju uistinu nezavisno. Zaštitni elementi programa usklađenosti stoga bi trebali sadržavati pravila ponašanja koja čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih i komercijalno povoljnih podataka zahtijevanih članom 27. Direktive 2009/72 / EZ, tako što će jasno definirati podatke koji se smatraju povjerljivima i kako se s tim informacijama mora postupati.⁵¹ Da bi se provela pravila ponašanja, sankcije bi se trebale primijeniti u slučaju kršenja utvrđenih pravila.⁵²
- (63) Član 26. stav 2. tačka (d) Direktive 2009/72 / EZ također zahtijeva imenovanje službenika za usklađenost koji mora biti potpuno nezavisan i mora imati pristup svim potrebnim informacijama operatora distribucijskog sistema kako bi se pridržavao njegovih obaveza izrade godišnjeg izvještaja, u kojem se navode mjere preduzete za provođenje zahtjeva iz člana 26. stava 2. tačaka (a), (b) i (c), kao i (3) Direktive 2009/72 / EZ.⁵³ Ovaj izvještaj mora se poslati nacionalnom regulatornom tijelu i mora biti objavljen.
- (64) Prema članu 26. stavu 3. Direktive 2009/72 / EZ, mora se osigurati jasno odvajanje identiteta operatora distribucijskog sistema u komunikaciji i robnoj marki, kao i poslovnim prostorima, uslugama i infrastrukturi. Cilj ovog zahtjeva je isključiti zabunu između aktivnosti sistema i onih opskrbe i proizvodnje. Da bi se spriječila takva zabuna, program usklađenosti koji se zahtijeva članom 26. stavom 2. tačkom (d) Direktive 2009/72 / EZ trebao bi sadržavati pravila ponašanja zaposlenika operatora distribucijskog sistema prema mrežnim kupcima kako bi se osiguralo da se suzdrže od bilo kojeg upućivanja na povezano poslovanje s opskrbom ili proizvodnjom u njihovim kontaktima s kupcima. Štaviše, operator distribucijskog sistema mora biti smješten u odvojenom uredu od ostalih dijelova vertikalno integrirane kompanije i imati drugačiji logotip i korporativni identitet.⁵⁴

Primjena na predmetni slučaj: Federacija Bosne i Hercegovine

- (65) Odvajanje upravljanja distribucijskim uslugama od djelatnosti opskrbe i proizvodnje i nezavisno donošenje odluka o distribucijskim djelatnostima nisu uspostavljeni u Elektroprivredi BiH d.d. Sarajevo niti u Elektroprivredi HZHB d.d Mostar. U obje kompanije, Uprava za distribuciju dio je

⁵¹ Član 27. Direktive 2009/72 / EZ zahtijeva od operatora distribucije da „čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih podataka dobijenih tokom obavljanja svog posla i sprječavaju otkrivanje podataka o vlastitim aktivnostima koje bi mogle biti komercijalno povoljne na diskriminirajući način.”

⁵² Radni dokument osoblja Komisije, poglavlje 3.3.3. Vidi također: Ch. Jones i E. Cabau u: Zakon o energiji EU, svezak 1: Unutarnje energetske tržište (četvrto izdanje), stav 5.65.

⁵³ Pri definiranju posebnih pravila i garancija za nezavisnost službenika za usklađenost operatora distribucije, pravila koja se primjenjuju na službenike za usklađenost nezavisnih operatora prijenosnog sistema kako je utvrđeno u članu 21. stavu 2. Direktive 2009/72 / EZ mogu poslužiti kao referentna tačka. Usp. Radni dokument osoblja Komisije, poglavlje 3.3.3..

⁵⁴ CH. Jones i E. Cabau u: Zakon o energiji EU, svezak 1: Unutarnje energetske tržište (četvrto izdanje), odlomci 5.34, 5.70 i 5.71 i Radni dokument osoblja Komisije, poglavlje 3.3.3.

Bank	Raiffeisenlandesbank
IBAN	AT953200000015102825
BIC	RLNWATWW

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

integrirane strukture preduzeća odgovorna zajedničkom rukovodstvu, odnosno generalnom direktoru, na isti način kao i Uprava za opskrbu i opskrbu i trgovinu i Uprava za proizvodnju.

- (66) Ova postavka ne udovoljava zahtjevu za razdvajanje upravljanja iz člana 26. stava 2. tačke (a) - (c) Direktive 2009/72 / EZ. Obavljanje distribucije, opskrbe i proizvodnje pod jedinstvenom upravom ne udovoljava zahtjevu za razdvajanjem i nezavisnošću upravljanja distribucijskim sistemom i njegovim donošenjem odluka od upravljanja opskrbom i proizvodnim aktivnostima integriranog preduzeća. U obje kompanije postoji samo jedna uprava od nekoliko jedinica / uprava. Ne postoji odvojeno i učinkovito donošenje odluka vezano za distribuciju i nezavisno od ostalih dijelova vertikalno integriranog preduzeća, jer samo generalni direktor donosi sve odluke. Ova postavka ne samo da ne sprječava opću upravu da daje upute u vezi s svakodnevnim poslovanjem distribucijskih aktivnosti, već to zapravo predstavlja zadani način rada.
- (67) Odgovor na Obrazloženo mišljenje nije pružio nikakve informacije o bilo kojim internim mjerama društva niti za Elektroprivedu BiH d.d. Sarajevo ili Elektropriveda HZHB d.d Mostar koje su u mogućnosti osigurati učinkovito odvajanje odlučivanja o distribucijskim aktivnostima kompanija od opskrbe ili proizvodnje. Programi za usklađenost i službenik za usklađenost nisu propisani zakonima koji su na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine, niti su uspostavljeni u praksi niti u jednoj kompaniji. Ovo je kršenje člana 26. stava 2. tačke (d) Direktive 2009/72 / EZ.
- (68) Konačno, odvojeno brendiranje i komunikacijski identiteti ili odvojene prostorije ne postoje. Usluge distribucije ne prodaju se pod odvojenim logotipom, poštanskim adresama ili oglasima. Umjesto toga, obje Elektropriveda BiH d.d. Sarajevo i Elektropriveda HZHB d.d Mostar koriste isti logotip, poštanske adrese i oglase bez obzira na to trguju li usluge distribucije ili električne energije kao robu. Štaviše, web stranice obje kompanije izvještavaju da obavljaju djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe te da su nositelji licenci za sve te djelatnosti. Ovo ne udovoljava zahtjevu iz člana 26. stava 3. Direktive 2009/72 / EZ kako bi se spriječilo da operater distribucijskog sistema iskoristi njegovu vertikalnu integraciju i naruši konkurenciju stvaranjem zabune u pogledu identiteta opskrbe podružnice.

Primjena na predmetni slučaj: Republika Srpska

- (69) Pored nedostatka pravnog razdvajanja dviju distribucijskih kompanija od proizvodnih djelatnosti, ne postoji odvojeno i učinkovito donošenje odluka koje se odnose na distribuciju i koje je nezavisno od proizvodnje, jer zajednička uprava donosi sve odluke za obje djelatnosti u ZP Elektro Bijeljina a.d. Bijeljina i ZP Elektrodistribucija Pale a.d. Zahtjevi za funkcionalno razdvajanje uprave za usluge distribucije električne energije nisu ispunjeni. Član 50. u vezi s članom 140. i 147. stavom 1. Zakona o električnoj energiji Republike Srpske iz 2020. godine zahtijevaju funkcionalno razdvajanje ERS-a tek do 1. januara 2022. Holding ERS ima upravljačku strukturu koja uključuje Glavnu skupštinu koja predstavlja dioničara, Nadzorni odbor, Upravu i Odbor za reviziju. Njegova distribucijska djelatnost su odvojene pravne osobe organizirane kao dionička društva sa vlastitim upravljanjem.

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

- (70) Ne postoji odvojeno donošenje odluka unutar dioničkih društava za distribuciju od proizvodnje. Isti menadžment odgovoran je i za proizvodne i za distribucijske aktivnosti, a postoji samo odvojen sektor koji se bavi proizvodnjom unutar organizacijske sheme kompanije.⁵⁵ Stoga odvojeno i nezavisno donošenje odluka o aktivnostima distribucijskog sistema od proizvodnje nije osigurano u skladu s članom 26. stavom 2. tačkama (a) - (c) Direktive 2009/72 / EZ.
- (71) Štaviše, program za usklađenost i službenik za usklađenost nisu uspostavljeni ni u jednoj od pet distribucijskih sestrinskih kompanija ERS-a. Programi usklađenosti i službenici za usklađenost ne postoje u ZP Elektro Bijeljina a.d. Bijeljina i ZP Elektrodistribucija Pale a.d. Pale, gdje je distribucija pravno povezana s proizvodnjom. To predstavlja kršenje člana 26. stava 2. tačke (d) Direktive 2009/72 / EZ.
- (72) Konačno, odvojeno brendiranje i komunikacijski identiteti ili prostorije nije implementirao ni u Republici Srpskoj. Dok svih pet distribucijskih podružnica imaju odvojenu web stranicu, logotip i poštansku adresu, ne postoji razdvajanje u smislu komunikacije između distribucije i proizvodnje dviju kompanija ZP Elektro Bijeljina a.d. Bijeljina i ZP Elektrodistribucija Pale a.d.
- (73) Kao posljedica toga, Bosna i Hercegovina ne provodi zahtjeve pravne stečevine EU-a za funkcionalno razdvajanje svojih operatora distribucijskog sistema električne energije kako se zahtijeva članom 26. stavom (2) litera (a), (b), (c) i (d) i članom 26. stavom 3. Direktive 2009/72 / EZ.

Zaključak

- (74) Budući da se neuspjeh u provođenju zahtjeva za funkcionalno razdvajanje u Federaciji Bosne i Hercegovine i u Republici Srpskoj može pripisati Bosni i Hercegovini prema članu 3. stavu 2. Postupka za rješavanja sporova, Sekretarijat zaključuje da Bosna i Hercegovina ne poštuje obaveze za pravodobnu provedbu člana 26. stava 2. tačaka (a), (b), (c) i (d) i (3) Direktive 2009/72 / EZ.

NA TEMELJU TOGA

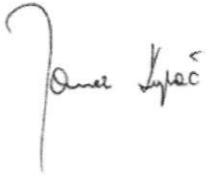
Sekretarijat Energetske zajednice s poštovanjem predlaže da se Ministarsko vijeće Energetske zajednice izjasni u skladu s članom 91. stavom 1. tačkom (a) Ugovora o osnivanju Energetske zajednice koja

zbog neuspjeha zakonskog i funkcionalnog razdvajanja djelatnosti distribucije od proizvodnje i opskrbe u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, Bosna i Hercegovina ne ispunjava obavezu primjene člana 26. stava 1., 2. i (3) Direktive 2009/72 / EZ.

⁵⁵ See: [shtampa \(elektrobijeljina.com\)](http://shtampa(elektrobijeljina.com)) and [Организациона шема – ZP „Elektrodistribucija“ a.d Pale \(edbpale.com\)](http://Организациона шема – ZP „Elektrodistribucija“ a.d Pale (edbpale.com)).

Bank	Raiffeisenlandesbank
IBAN	AT953200000015102825
BIC	RLNWATWW

U ime Sekretarijata Energetske zajednice
Beč, 27. maj 2021.



Janez Kopač

Direktor



Dirk Buschle

Zamjenik direktora/pravni savjetnik

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna, Austria

Phone	+43 (0)1 535 2222
Email	contact@energy-community.org
Web	www.energy-community.org

Lista Aneksa

- ANEKS 1 Uvodno pismo od 16. januara 2018.
- ANEKS 2 Odgovor na Uvodno pismo od 22. februara 2018.
- ANEKS 3 Obrazloženo mišljenje od 11. novembra 2020.
- ANEKS 4 Odgovor na Obrazloženo mišljenje od 8. decembra 2020.
- ANEKS 5 Program restrukturiranja elektroenergetskog sektora Federacije Bosne i Hercegovine